

John Craxton: Işığın Peşinde

Meşher, John Craxton'ın Ülkemizdeki İlk Sergisine Ev Sahipliği Yapıyor

İstanbul'un önde gelen disiplinlerarası sanat mekânı Meşher, Britanyalı ressam ve tasarımcı John Craxton'ın (1922-2009) yaşamını ve eserlerini tanıtan Türkiye'deki ilk kişisel sergisini, 5 Nisan-23 Temmuz 2023 tarihleri arasında ziyaretçilerle buluşturuyor.

Sanatçının biyografisinin yazarı ve arkadaşı **Ian Collins**'in küratörlüğünü üstlendiği *John Craxton: Işığın Peşinde* sergisi, Craxton'ın uzun kariyerine yayılan çeşitli eserlerinden bir seçki sunuyor.

Sergide anıtsal bir duvar halısı, tablolar, çizimler, baskılar, kitap tasarımları ve kişisel eşyaları da dahil olmak üzere Craxton'ın geniş yelpazedeki 200'e yakın eseri yer alıyor. Savaş zamanının karanlığından aydınlığa ve tek renkten parlak renklere doğru ilerleyen keyif dolu ve yaratıcı bir yaşamı anlatan serginin vitrininde ise ziyaretçileri, sanatçının kullanmayı çok sevdiği klasik motosikletlerden bir örnek karşılıyor.

John Craxton: Işığın Peşinde sergisinde, çeşitli koleksiyonlardan ödünç alınan eserlerin yanı sıra John Craxton Estate'ten sonra en fazla sayıda Craxton eserine sahip olan Ömer Koç Koleksiyonu'ndan 44 eser yer alıyor. Ayrıca Amerikalı fotoğrafçı Robert McCabe ile Londra doğumlu ressam Nicholas Moore'un fotoğrafları sergiyi zenginleştiriyor.

MCCabe'in fotoğrafları, John Craxton'ın resimleriyle büyük benzerlikler taşıyor; Ege'yi ilk defa 1954'te ziyaret eden fotoğrafçı da Ege manzarasına ve insanına odaklanıyor. Nicholas Moore'un fotoğrafları ise 1985'te Craxton'la İstanbul'a yaptıkları seyahatten sahneler sunuyor. İstanbul'u sıkça ziyaret eden ve çok seven Craxton'ın bu ilham verici sergisi, onun sanatını ve yaşamını en sevdiği topraklarda keşfe açıyor.

İLHAM KAYNAKLARI

Craxton erken dönemlerinde Picasso ve Miró'dan etkilendi. Daima en sevdiği sanatçı olan El Greco'nun *Alegori (Fábula)* adlı eserini ilk defa 14 yaşında yakından inceledi. Craxton'ın Yunanistan ve Türkiye gezilerinden kaynaklanan Ege kültürü ve manzarasına duyduğu sevgi, yetişkinlik dönemindeki çalışmalarını şekillendirdi. Renklerle oluşturduğu güçlü kompozisyonlar, ince ve son derece kişisel bir sembolizmin yanı sıra güneşin altındaki duyusal bir yaşamı da yansıtıyor. Mitoloji ve arkeoloji, özellikle de Bizans mozaikleri, Türk halıları ve Osmanlı mimarisi Craxton'ın çalışmalarına etki etmiş önemli unsurlardı.

Craxton yaklaşık elli yıl boyunca en iyi eserlerinin çoğunu, memleketi olarak benimsediği Girit'in Hanya şehrindeki Osmanlı mirası stüdyosunda yarattı. Ünlü dostları da olmasına rağmen denizciler, çoban aileler, taverna ve kafelerdeki arkadaşları gibi sıradan insanları resmetmeyi tercih etti.

ARKADYALI

John Craxton'ın yaratıcılıkta mutlak özgürlük ısrarı, onu ulusal ya da siyasi kimliklerin ötesine taşıdı. En geniş ve en derin anlamdaki bir hümanizmi kapsayan sanatı herkese seslendi.

Yıllar içindeki İstanbul ziyaretlerinden Ayasofya mozaikleri ve yerel halkla sıcak karşılaşmaları resimlerinin ruhuna yansdı. Troya'dan Efes'e kadar Türkiye'nin Ege kıyıları boyunca seyahat eden

Craxton'ın tutkulu olduğu konular antik yerleşim yerlerinden geleneksel mutfağa kadar uzanıyordu. *Arkadya*, sanatçının bu Ege cennetini tanımlamak için alışkanlıkla kullandığı bir kelimeydi, kendisini gururla "Arkadyalı" olarak görüyordu. Craxton keyfin resmini yaptı, keyfi yaşadı.

SERĞİ KATALOĞU VE KİTAP

Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanan sergi kataloğu, sanatçının yaşamı ve sanatının canlandırıcı öyküsünü anlatıyor. Ömer Koç'un önsözünü başlatan katalogda, serginin küratörü Ian Collins'in Craxton'ın sık sık İstanbul ziyaretleri de yaparak Ege'de geçirdiği canlı yaşamını ve sanatını tanıttığı "Keyfe Yolculuk" makalesi yer alıyor.

Ayrıca sanatçının kapsamlı bir portresini sunmak amacıyla kataloga ek olarak, Ian Collins'in *John Craxton: A Life of Gifts* kitabının Türkçe çevirisi Yapı Kredi Yayınları tarafından *John Craxton: Hayatın Lütüfları* başlığıyla yayımlandı.

ETKİNLİKLER

John Craxton: Işığın Peşinde sergisi kapsamında, sergi küratörü Ian Collins ve Meşher ekibinin hazırladığı bir etkinlik programı bulunuyor. Çeşitli konuşmalar ile yetişkin ve çocuk atölyeleri ücretsiz olarak gerçekleştirilecek. **Güncel etkinlik takvimine** Meşher'in internet sitesi ve sosyal medya kanallarından ulaşılabilir.

Film Gösterimi ve Soru-Cevap

John Craxton: Hayatın Lütüfları

8 Nisan 2023, Cumartesi, saat 18.00

Tony Britten'in yönetmenliğini yaptığı *John Craxton: Hayatın Lütüfları* filmi, Ian Collins'in aynı isimli kitabından ilhamla Craxton'ın sanatına ve hayatı seven karakterine odaklanıyor.

Filmin 8 Nisan'da Meşher'deki ilk gösteriminin ardından, Ian Collins ve yapımcı Anwen Hurt'ün katılacağı soru-cevap bölümü gerçekleşecek.

ZİYARET BİLGİLERİ

Sergi ücretsiz olarak Salı-Pazar günleri 11.00-19.00 saatleri arasında ziyaret edilebilir. Düzenlenen etkinlikler ve rehberli sergi turları ücretsizdir.

Adres: İstiklal Caddesi No: 211 Beyoğlu 34433 İstanbul, Türkiye

Daha fazla bilgi için:

Web sitesi | www.mesher.org

Instagram | [mesher_official](https://www.instagram.com/mesher_official)

Facebook | [mesherofficial](https://www.facebook.com/mesherofficial)

MEŞHER HAKKINDA

Bir Vehbi Koç Vakfı kuruluşu olan Meşher, tarihsel araştırmalardan çağdaş sanata uzanan sergileri ve yayınlar, atölyeler, konferanslar gibi kapsamlı paralel etkinlikleriyle zamanlar ve kültürler arasında yeni bir diyalog zemini sağlamayı amaçlıyor. Adını Osmanlı Türkçesinde "sergi mekânı" anlamına gelen kelimedenden alan Meşher,

faaliyetlerini disiplinlerarası yaklaşımıyla Eylül 2019'dan itibaren sürdürüyor. Ortaçağdan günümüze uzanan bir zaman aralığında, geniş bir konu yelpazesinde sergiler sunuyor. Çok yönlü programı, araştırmaya dayalı akademik yönü ve yayınlarıyla Meşher, bir referans noktası olarak kültür ve sanat ortamına katkıda bulunuyor. www.meshher.org | [Instagram](#)

JOHN CRAXTON HAKKINDA

1922'de Londra'da doğan John Craxton'ın çocukluğu göçebe bir halde geçti. Kısa süreliğine çeşitli özel okullarda öğrenim gördü, fakat sanat dahil hiçbir alanda bir belge alamadan bıraktı. Her zaman kendi yolunda gitti ve görerek öğrenmeyi tercih etti. Paris ve Londra'daki sanat okullarında geçirdiği kısa sürelerde malzemeyi kullanmakla birlikte, eğitimi büyük ölçüde göz ardı etti. Teşhis edilemeyen tüberkülozuyla 1941'de askerlik hizmetinden muaf tutulduğu sırada, Lucian Freud ile arkadaş oldu. 19 yaşındayken ilk resminin basıldığı, nüfuzlu bir sanat dergisi olan *Horizon*'ın kurucusu Peter Watson'ın himayesine girdi. 1943'te Graham Sutherland'le birlikte, İngiltere'de Ege'ye en yakın manzarayı bulabileceği Pembrokeshire, Galler'in vahşi doğasını gezdi. İlk kişisel sergisini 1942'de Londra'da Swiss Cottage Café'de, ilk büyük sergisini ise 1944'te Leicester Galleries'de açtı. Gençlik çalışmaları Neo-romantik akımın bir parçası olarak görüldü. İlk resimlerinde William Blake ve Samuel Palmer'ın, daha sonra da Miró ve Picasso'nun etkisi görülür. Savaşın sonra Scilly Adalarına, İsviçre'ye, İstanbul'a, İspanya'ya, İtalya'ya, bilhassa da Yunanistan'a ve 1960'ta yerleştiği Girit'e seyahat etti. 1951'de Sadler's Wells Ballet (günümüzde The Royal Ballet) için, başrolünde Margot Fonteyn'in olduğu *Daphnis and Chloë* balesinin sahne ve kostüm tasarımlarını yaptı. Sahne dekorlarına Yunanistan deneyimlerini yansıttı. İngiltere'de çok sayıda resim sergisi düzenledi, 1967'de Londra Whitechapel Art Gallery'de büyük bir retrospektif sergi açtı. Sonraki çalışmaları hâlâ romantik pastoral temalar taşımakla birlikte daha biçimsel, yapılandırılmış ve dekoratif hale geldi. 1966'da Igor Stravinsky'nin Royal Opera House'da sahneye koyduğu *Apollo*'nun tasarımını yaptı. Üretken bir kitap tasarımcısıydı, bu alandaki en uzun işbirliği yazar arkadaşı Patrick Leigh Fermor'la oldu. Geoffrey Grigson'ın antolojisi *Visionary Poems and Passages or The Poet's Eye* [Hayalperest Şiirler veya Şairin Gözü] (1944) için devrim niteliğinde taşbaskı çalışmalar üretti. 1993'te Kraliyet Sanat Akademisi'ne üye seçildi. Londra ve Birmingham'da yeniden sahneye koyulan *Daphnis and Chloë*'nin tüm dekorlarını 2004'te elle yeniden resmetti. Craxton Hanya, Girit'te ve Londra'da yaşadı ve çalıştı. Uzun süreli partneri Richard Riley'i ardında bırakarak 87 yaşında öldü.

IAN COLLINS HAKKINDA

Ian Collins ödüllü bir biyografi yazarı, sanat yazarı ve küratördür. Çok sayıda kitabı arasında Rose Hilton, Joan Leigh Fermor ve John McLean üzerine yazdığı monografiler bulunuyor. New Haven'da Yale Center for British Art, British Museum, Norwich'te Sainsbury Centre, Atina'da Benaki Museum, Kıbrıs'ta A.G. Leventis Gallery ve İstanbul'da Meşher ile çalışmalar yürüttü.